

Murime lastekodu minevikku

Stügisel saime malevanõukogu ülesande uurida lastekodu ajalugu. Ehkki see ülesanne anti meie salgale, tulevad appi teisedki.

Aaspere Lastekodu asub endises mõisahoones. Siin leiduvad riikliku kaitse all olev park ja vanad mõisahooned on pakkunud meile palju huvitava oma kodukoha mineviku uurimisel. Materjalide kogumisel on suureks abiliseks olnud Ida Kolde, kes on Aasperes elanud ja töötanud juba enne Oktoobrirevolutsiooni. Siinses mõisahoones teenis ta nii mõisnike ajal kui ka lastekodu alguaastail.

Kõik mälestusmärgid pole tänaseni täielikult säilinud ja nende kohta saame seletusi ainult vanadelt kohalikelt elanikelt. Hiljuti oli meil huvitav kohtumine lastekodu kõige esimese töötaja Eliis Reistamiga, kes teadis pajatada hulgaliselt üksikasju mitte ainult lastekodu ajaloost, vaid kogu ümbruskonna minevikust.

Eliis Reistam jutustas ka järgmise loo. Vanasti oli Aaspere, endise nimega Hastfere,

mõisas valitsenud õel mõisnik, kes laskis vähemagi «eksimuse» korral inimesi surnuks peksta. Pärast mõisniku surma otsustas rahvas teda karistada. Mõisniku nimi raiuti Haljala kiriku sissekäigu põrandale. Arvati, et kui kogudus on käinud 100 aastat üle mõisniku nime, on ülekohus lunastatud. 100 aasta möödudes raiuti mõisniku nimi kiriku seinale.

Edaspidi tahame välja selgitada kõigi endiste kasvandike ja lastekodu töötajate nimed. Selleks kasutame direktorite käskkirjade raamatuid.

Töö on aega nõudev, ent seeest huvitav.

Tahame lastekodu ja endise mõisa ajaloost koostada albumi, et kõigil oleks hea ülevaade kodukoha minevikust.

I rühma 1. salga pioneerid